

Pelastuslain uudistamisen
esiselvityshanke,
onnettomuuksien ehkäisyn jaosto

5. kokous 3.12.2020

Asialista

- Edellisen kokouksen 22.10.2020 pöytäkirja
- Tilannekatsaus
 - hankkeen seurantaryhmän 17.11. pidetyn kokouksen terveisiä
- Asumisen turvallisuuden sääntely pelastuslaissa – näkökulmia nykytilasta
- Pelastussuunnittelun nykytila ja tulevaisuus – SPEKin näkökulmia
- Seuraavat kokoukset 14.12.2020 ja 20.1.2021

Näkökulmia asumisen turvallisuuden sääntelystä

Omatoimisen varautumisen velvoite

- Kaikkien rakennuksien omistajille, haltijoille sekä toiminnanharjoittajille on säädetty omatoimisen varautumisen velvoite (14 §)
- Velvoite koskee myös muuta toimintaa mm. yleisötilaisuuksia
- Velvoite koostuu useasta eri osa-alueesta
 - 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
 - 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
 - 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
 - 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa
 - 5) sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi

Varautumis- ja toimintavelvoitteen sisällöstä

- Tulipalojen ja vaaratilanteiden ehkäisy
 - huolellisuusvelvoite (4 §)
 - varovaisuus tulen käsittelyssä (5 §)
 - avotulen teko (6 §)
 - rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus (9 §)
 - ilmanvaihtolaitteiden huolto (13 §)
 - rakennusten nuohous (13 a-b §)
- Suojaustoimet vaaratilanteissa
 - laitteiden kunnossapito (12 §)
 - palovaroittimet (17 §)
- Varautuminen sammuttamiseen ja toimenpiteet pelastustoiminnan helpottamiseksi
 - yleinen toimintavelvollisuus (3 §)
 - rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus (9 §)
 - kiinteistöjen pelastustiet (11 §)
 - laitteiden kunnossapito (12 §)
- Toimenpiteet poistumisen turvaamiseksi
 - rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus (9 §)
 - rakennusten uloskäytävät (10 §)
 - laitteiden kunnossapito (12 §)
 - poistumisturvallisuusselvitys (18-19 §)

Pelastussuunnitelma

- Pelastussuunnitelmassa dokumentoidaan, miten ja millä toimenpiteillä omatoimisen varautumisen velvoitetta toteutetaan kiinteistöissä ja toiminnoissa, joissa on tavanomaista vaativammat olosuhteet mm. henkilö- ja paloturvallisuuden kannalta (15 §)
- Pelastussuunnitelmassa on kuvattava
 - 1) vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmät
 - 2) rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt
 - 3) asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi
 - 4) mahdolliset muut kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvät toimenpiteet
- Asetuksella on säädetty tarkemmin (VNA 407/2011)
 - kohteista, joihin on laadittava pelastussuunnitelma
 - pelastussuunnitelman sisällöstä ja päivittämisestä

Velvollisuus laatia pelastussuunnitelma

VNA 407/2011, 1 §

- Asuinrakennukset kolme asuntoa
- Hoitolaitokset ja palvelu- ja tukiasuminen
- Koulut ja päiväkodit
- Majoitusliikkeet
- Kokoontumispaikat
- Kaupat 400 m²
- Ravintolat 50 asiakaspaikkaa
- Tuotanto- ja varastorakennukset 1500 m²
- Eläinsuojat jos ympäristölupa
- Kemikaalikohteet jos ilmoitusvelvoite
- Kulttuuriomaisuus Haagin sopimus
- Työpaikkatilat 50 työntekijää
- Tunnelit 100 m
- Turvetuotantoalueet
- Suuret öljyvarastot 100 000 litraa

Yleisötilaisuuksien turvallisuus

- Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma toimitettava tiedoksi pelastusviranomaiselle (16 §)
 - 14 vrk aikaisemmin
- Pelastusviranomaisen arvio
 - suunnitelman kattavuutta (onko suunnitelma puutteellinen)
 - tilaisuuden turvallisuusjärjestelyjen riittävyttä suhteessa tapahtuman kokoon ja luonteeseen
 - tarvittaessa pelastusviranomaisen voi suorittaa palotarkastuksen
- Viranomaisyhteistyö suurissa yleisötilaisuuksissa
 - pelastusviranomaisella ilmoitusvelvollisuus (tarvittaessa) poliisille ja ensihoidosta vastaavalle terveysviranomaiselle
 - erikoistehosteiden osalta sovelletaan kemikaaliturvallisuuslakia (390/2005)

Paloriski-ilmoitus

- Viranomaisten välistä tiedonvaihtoa vahvistettiin (42 § 2 mom.)
 - perustuu OTKESin suositukseen (B1/2008Y) ja oikeuskanslerin päätökseen (OKV/8/50/2008)
 - pelastusviranomaisella tulee olla riittävät tiedot valvontatehtävän toteuttamiseksi
- Tavoitteena erityisten riskikohteiden osalta onnettomuusriskin vähentäminen
 - tarvittavan tiedon välittäminen ei saa estyä salassapitosäännöksiensä takia
 - mahdollistaa varhaisen puuttumisen paloturvallisuusongelmiin
- Toimeenpano on vaatinut panostusta pelastuslaitoksilla
 - paloriski-ilmoituksen tekemiseen on kehitetty yhtenäinen ilmoituslomake
 - toimintamalli paloriski-ilmoitusten käsittelyyn pelastuslaitoksissa ja yhteistyöhön muiden viranomaisten kanssa
- Paloriski-ilmoitusten lukumäärät kasvavat vuosi vuodelta

Pelastuslaki 42 § Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä

Pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

Jos viranomaiset virkatoimiensa yhteydessä havaitsevat tai muutoin saavat tietää rakennuksessa, asunnossa tai muussa kohteessa ilmeisen palonvaaran tai muun onnettomuusriskin, heidän tulee mahdollisten salassapitosäännösten estämättä ilmoittaa asiasta alueen pelastusviranomaiselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kuntaa, muuta julkisyhteisöä ja näiden palveluksessa olevaa henkilöstöä sekä 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua hoitolaitoksen ylläpidosta ja palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa toiminnanharjoittajaa ja tämän palveluksessa olevaa henkilöstöä.

Palovaroittimen hankinta ja kunnossapito

- Asumisen paloturvallisuuden peruskivenä on toimiva palovaroitin (17 §)
 - vuonna 1999 säädetty velvoite perustui paristopalovaroittimiin
 - uusiin rakennuksiin asennetaan sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet
- Hankintavelvoite toteutuu kunnossapitovelvoitetta paremmin (12 §)
 - ongelmat enemmänkin sijoituksessa (riittävyys ja sähköverkkoon kytketyt)
 - palovaroittimet ikääntyvät ja vaativat vaihtamista
- Velvoite säädetty asunnon haltijalle
 - esitetty velvoitteen kohdentamista asunnon omistajalle
 - sähköverkkoon kytkettyjen osalta linjattu vastuuta jo taloyhtiölle
 - huomioitava asuntojen majoituskäyttö

Paloturvallisuuden itsearviointi

- Pelastuslaitosten [oppaassa](#) on annettu ohjeistusta mm.
 - palovaroittimien hankinta, sijoittaminen ja kunnossapito
 - sähkölaitteiden turvallinen käyttö (liedet ja uunit, kylmälaitteet, pyykin- ja astianpesukoneet, keskuspölyimuri, valaisimet, televisio, ladattavat laitteet, sähkölämmittimet sekä saunan käyttäminen)
 - ennaltaehkäisy koskee tapaturmia, kotivaraa ja lääkkeiden säilytystä
 - alkusammutuksen toimintaohjeita (sammutuspeite, käsisammutin)
 - poistumisturvallisuus (varatiet)
 - turvallinen liikkuminen katolla
 - tulisijat ja savuhormit, nuohous
 - palavien nesteiden ja kaasujen säilytys
 - jäteastiat, osoitemerkintä, autosuojat
 - kattilahuone ja polttoainevarasto

Kysymyksiä

- Onko sääntely toimivaa ja tarkoituksenmukaista?
- Onko sääntely toiminut tarkoitetulla tavalla?
- Onko sääntely selkeää?
- Ovatko eri tahojen roolit ja vastuut selkeitä?
- Tarvitaanko yksityiskohtaisempaa sääntelyä?

SPEKin näkökulmia pelastussuunnittelusta

(erillinen muistio ja esitys)

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshanke

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshanke ajalle 1.1.2020 - 31.12.2020

SM050:00/2019 KEHITTÄMINEN

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan pelastuslaki uudistetaan kokonaisvaltaisen selvityksen pohjalta. Hankkeen tavoitteena on selvittää ja arvioida näkemykset pelastustoimen lainsäädännön muutostarpeista erityisesti pelastustoimen kehittämishankkeen, maakunnallisen pelastustoimen perustamisen sekä aikaisemmin tehtyjen muutosten edellyttämän

Hankkeen perustiedot

KÄYNNISSÄ

Hankenumbero
SM050:00/2019

Toimikausi/aikataulu
1.1.2020 - 31.12.2020

Asettaja
sisäministeriö

Asettamispäivä
30.12.2019

Lisää aiheesta

Pelastuslain uudistamistarpeita selvitetään

SM UUTINEN 10.1.2020 17:17

Säädösvalmistelu ja
kehittäminen
valtioneuvostossa

[Linkki hankesivulle](#)

Sisäministeriö
Intermin.fi

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi